

Årsrapport 2023

Norsk Naturskadepool

Et svært krevende år

I 2023 fikk vi virkelig erfare utfordringene som følger med klimaendringene med flere værrelaterte skader og rekordhøye erstatninger. De ekstreme hendelsene har vært jevnt fordelt utover året, og har satt oss på prøve samtidig som vi har forberedt oss på ny lov og forskrift og utviklet et nytt IT-kjernesystem.

Året 2023 bød på mange naturskadehendelser, og erstatningene nådde rekordhøyder. Tallene våre viser at naturskadeerstatningene alene anslås til over 4,2 milliarder kroner. Dette medfører et underskudd i ordningen på over 2,4 milliarder kroner for 2023. Underskuddet dekkes av skadeselskapenes egne reassuranseprogram eller egenkapital, og kan dermed svekke næringens solvensmargin. I tillegg fikk forsikringsselskapene i 2023 rapportert inn et meget stort antall andre værrelaterte skader som dekkes gjennom ordinær forsikring.

Året startet dramatisk 6. januar da en 60 meter høy kran veltet over kjøpesenteret Melhustorget i Trøndelag. Deretter fulgte vinterstorm på Vestlandet. I april rammet et fjellskred en stor industribedrift i Halden. Skredet ble den største enkeltskaden i naturskadepoolens historie. I august kom ekstremværet Hans, den mest kostbare hendelsen som noen gang er registrert. Ekstremværet ble raskt etterfulgt av ekstremnedbør over Østlandet, og senere på høsten slo stormen Babet inn over Sørlandet. Året ble avsluttet med stormene Pia og Geritt som heldigvis ble mindre enn varslet.

Norsk Naturskadepool har gjennom året styrket kunnskapen om ordningen gjennom en tydeligere identitet i media, og mye foredragsaktivitet.

Stortinget har vedtatt endringer i naturskadeforsikringsloven som på sikt vil innebære betydelig endringer i hvordan ordningen administreres. En av de større endringene innebærer at det skal opprettes et fond for forvaltning av naturskadekapitalen, og fondet skal plasseres og forvaltes av Norsk Naturskadepool. Det blir også endringer i poolens styre- og utvalgsstruktur.

Gjennom 2023 har vi holdt dialog med Justis- og

beredskapsdepartementet om de fremtidige endringene. Vi har bidratt med å svare på en rekke tekniske og praktiske spørsmål om hvordan ordningen fungerer.

Vi har iverksatt en rekke tiltak for være forberedt på de nye reglene:

- Utvikling av nytt IT-kjernesystem har pågått for fullt gjennom 2023.
- Flere ansatte har gjennomført kursing innen reassuranse.
- Kompetanse og kapabilitet på modellering av klimarisiko er bygd opp.
- Det er ansatt en ressurs med tanke på fremtidig kapitalforvaltning.

Administrasjonen har i 2023 arbeidet ut fra hypotesen om at de nye reglene skulle tre i kraft fra 1. januar 2025. Dette ble bekreftet vinteren 2024. Forberedelsene til nye regler vil derfor fortsette og intensiveres utover i 2024.

Jeg vil takke utvalgene, spesielt Reassuranse- og Skadeutvalget, for et godt samarbeid gjennom et intensivt år.

Avslutningsvis vil jeg også takke alle medarbeiderne for innsatsen gjennom 2023. Gjennom et svært krevende år har samtlige medarbeidere stått på.

Ståle Solem Ingebrigtsen
Daglig leder

Om virksomheten

Norsk Naturskadepool administrerer naturskadeforsikringsordningen som sikrer dekning mot naturskader på ting det er naturlig å tegne brannforsikring på, det vil si bygninger, innbo, maskiner, og installasjoner. Forsikringstaker forholder seg til sitt forsikringsselskap, og poolen utligner skadene fordelt etter markedsandeler.

Regulering av ordningen

Norsk Naturskadepools virksomhet er regulert av naturskadeforsikringsloven datert 16. juni 1989 og Instruks for Norsk Naturskadepool fastsatt ved kgl. resolusjon 21. desember 1979 med senere endringer fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.

Alle forsikringsselskaper som tilbyr brannforsikring i Norge og Svalbard er pliktige etter norsk lov å være medlem av poolen.

Hva ordningen omfatter

Alt i Norge og Svalbard som har en brannrisiko, og som er forsikret mot brannskade er automatisk forsikret mot naturskade med noen unntak. Unntakene for hva ordningen ikke skal omfatte er regulert av myndighetene gjennom naturskadeforsikringsloven. Unntakene er naturskade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.

Erstatningsutmålingen etter naturskade avhenger av den ordinære forsikringsdekningen på skadde objekter.

Utligning av naturskader

Ordningen er en utligningsordning som utlikner naturskadeerstatning mellom forsikringsselskapene basert på markedsandeler.

Reassuranse

Ordningen skal også sørge for at det inngås reassuransedekning (gjenforsikring) av naturskaderisiko på vegne av medlemsselskapene. Reassuransedekningen skal gjelde fra et besluttet egenregningsnivå og opp til den samlede ansvarsgrensen ved naturskade som er fastsatt i forskrift til 16 milliarder kroner. Styret i Naturskadepoolen fastsetter årlig egenregningsnivået, og dette var i 2023 på 1,5 milliarder kroner, tilsvarende egenregningsnivå de siste foregående årene.

Premieraten

Premieraten fastsettes årlig av styret. Ved fastsettelse legger styret til grunn en risikorett premie ut i fra en aktuariell beregning, basert på anerkjente metoder og prinsipper. I beregningen inngår samtlige skadeutbetalinger tilbake til 1980, herunder skadefastsettingskostnader, og kostnader til gjenforsikring. I tillegg skal premieraten ta høyde for poolens administrasjonskostnader og medlemmenes godtgjørelse for skadeoppgjør. Styret fastsatte 13. juni 2022 premien for 2023 til 0,065 promille av brannforsikringsgrunnlaget, på linje med de foregående årene. Styret fastsatte 23. juni 2023 premien for 2024 til 0,07 promille av brannforsikringsgrunnlaget. Økningen var begrunnet med forventet økt klimarisiko som følge av klimaendringene.

Brannforsikringsgrunnlaget

Det totale brannforsikringsgrunnlaget pr. 1. juli 2023 var ca. **25 764 milliarder** fordelt på 93 medlemsselskaper.

Virksomhetens adresse

Virksomheten drives fra kontorlokaler i Hansteens gate 2 i Oslo.

Ekstremåret 2023 – mange og kostbare naturskader rammet landet vårt

Året ble det dyreste året siden naturskadeforsikringsordningen ble opprettet i 1980. Da ekstremværet Hans rammet store deler av Østlandet i august ble flomskadene mange og omfattende. I tillegg rammet et fjellskred en stor industribedrift i Halden i april.

Året startet dramatisk 6. januar da en 60 meter høy kran veltet over kjøpesenteret Melhustorget i Trøndelag. Kranen veltet som følge av vindkast med storm styrke. En kvinne i 50-årene fra Trondheim omkom. Ulykken førte også til at bygget manglet strøm, varme, vann og ventilasjon i en lang periode etter hendelsen, noe som medførte et større skadeomfang.

I starten av februar opplevde Nord-Norge og Vestlandet en vinterstorm med en rekke skader på eiendom og bygg.

I april rammet et fjellskred en stor industribedrift i Halden. Da ekstremværet Hans rammet store deler av Østlandet i august ble flomskadene mange og omfattende. Disse to hendelsene trekker naturskadeerstatningene for 2023 kraftig opp.

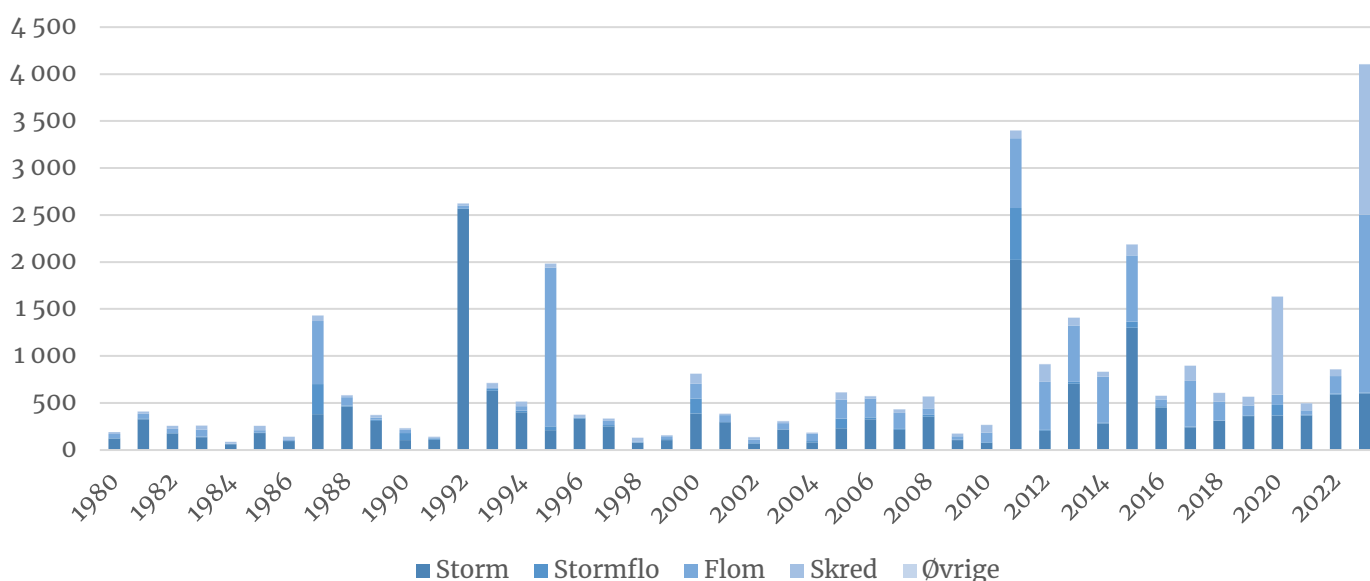
Ekstremværet Hans ble etterfulgt av ekstremnedbør over Østlandet i slutten av august, og senere på høsten slo stormen Babet inn over

Sørlandet. Året ble avsluttet med stormene Pia og Geritt som heldigvis ble mindre enn varslet.

Totalt er det per 30. april 2024 estimert at erstatningene i 2023 vil beløpe seg til omtrent 4,2¹ mrd. kroner, og et estimert underskudd i ordningen på over 2,4¹ mrd. kroner som dekkes av skadeselskapenes egne reassuranseprogram eller egenkapital.

4,2 mrd.

Årlige erstatningsutbetalinger i omregnet til 2023 kroner (KPI-justert)

¹ Tall er oppdatert per 30. april 2024 og er inkludert estimat for skader som enda ikke er rapportert inn (IBNR). Historiske tall er KPI-justert til 2023 tall.

Ekstremværet Hans er blant de største naturskadene i nyere tid

Ekstremværet Hans forårsaket meget kraftig nedbør som traff områder i Sør-Norge samt deler av Sverige, Finland, Baltikum, Danmark og nærliggende områder i perioden fra 7. til 9. august 2023.

Ekstremværet “Hans” ble dannet da restene av lavtrykkene “Petar” og “Antoni” slo seg sammen over Øst-Europa søndag 6. august. Uværet “Hans” ble liggende over Sør-Norge fra mandag 7. august til onsdag 9. august, og førte med seg ekstremt mye regn over store deler av Sør-Norge. Torsdag 10. august ble lavtrykket svekket og nedbøren avtok.¹

Været beveget seg innover Sør-Norge fra øst, noe som er svært uvanlig. Normalt kommer slikt vær fra vest, slik at Østlandet ligger i ly for fjellene som utgjør værskillet mellom øst og vest. Nedbøren medførte også flom som er uvanlig på denne tiden av året. Normalt er de store flommene et resultat av både regn og snøsmelting på våren.

De ekstreme nedbørsmengdene falt hovedsakelig mellom 7. og 9. august. Skredskader skjedde umiddelbart etter nedbøren, mens flommen utviklet seg over tid. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) nedgraderte flom- og skredvarslene drøyt en måned etter hendelsen, og virkningene varte dermed lenge for de store vassdragene.

Ekstremværet førte til flom-, jordskred- og stormskader som gjorde omfattende skade på eiendom og infrastruktur. Konsekvensene av Hans, spesielt i nedre deler av vassdragene i nedbørsfeltene, fortsatte i lang tid etter at uværet var over.

I Norge var det fylkene Innlandet og Viken som ble hardest rammet, men også Vestland og Trøndelag merket hendelsen.

Rundt 4 000 mennesker ble evakuert fra hjemmene sine.

Hendelsen førte til om lag 6 600 naturskader, i tillegg til skader som følge av overvann, tilbakeslag og andre skader som ikke dekkes av naturskadeforsikringsordningen.

Den enorme skadeomfanget resulterte i mangel på takst-, sanerings- og håndverksressurser, noe som forsinket bistand til de skadelidte.

Per 30. april 2024 ble naturskader etter Hans som kunne dekkes av naturskadeforsikringsordningen estimert til 1 940 000 000 kroner.

Egenregningen på reassuransedekning til Norsk Naturskadepool var på 1 500 000 000 kroner, og dermed vil deler av hendelsen omfattes av gjenforsikringen.

I tillegg kommer kaskoskader som overvann, tilbakeslag, avbrudd m.m., skader meldt til den statlige ordningen, skader på infrastruktur og skader på selvassurerte verdier.

Totalkostnaden for hendelsen er anslått til i overkant av 4 milliarder kroner.

Administrasjonen deltok aktivt i de daglige møtene i Skadeutvalget for å håndtere konsekvensene av hendelsen, og i koordineringsmøter med myndighetene og beredskapsstatene.

I etterkant av hendelsen har administrasjonen holdt dialog med kommuner for å bidra med å avklare regelverket, bl.a. knyttet til relokalisering.

¹ Kilde: Meteorologisk Institutt

Norsk Naturskadepool bidro til DSBs evaluering etter ekstremværet Hans

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) fikk oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet å utføre en større evaluering av hendelsen ekstremværet Hans. Norsk Naturskadepool bidro i evalueringen.

Norsk Naturskadepool trakk frem særlig to momenter i evalueringen av hendelsen Hans. Det ene momentet er behovet for ensartet og tidlig informasjon ut til kommunene om hvilke regler som gjelder for naturskadedekning for de skadelidte. Det andre momentet er behovet for å avklare ansvarsforholdene rundt dekning av kostnader i forbindelse med de tilfeller en beboer er beordret evakuert, men det ikke foreligger noen skade (blant annet regulert i sivilbeskyttelsesloven).

Poolens formål er nedfelt i Forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool, § 2:

«Norsk Naturskadepool er kontaktledd mellom deltakerne og Landbruksdirektoratet. Den utlikner naturskadeerstatningen mellom selskapene og varetar reassuransedekningen av norsk naturskadeforsikring.»

Evalueringen tok utgangspunkt i poolens formål og rolle som kontaktledd for ulike aktører, samt poolens beredskapsplan og katastrofehandbok ved større naturskadehendelser. De viktigste aktørene poolen er kontaktledd for ved en slik hendelse er: Naturskadepoolens medlemmer, takst- og saneringsbransjen, media, berørt(e) kommune(r), statsforvalter(e), beredskapsansvarlig(e) i kommune og fylke. Avhengig av årsak, kompleksitet og informasjonsbehov så har poolen også kontakt med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Stiftelsen Norges Geotekniske Institutt (NGI), DSB og Kommunesektorens organisasjon (KS).

Ensartet og tidlig informasjon

Det ble i vår evalueringen påpekt at rask og presis kommunikasjon til de ulike aktørene er særlig viktig ved slike hendelser, og at det er vesentlig med et godt samarbeid mellom offentlige og private aktører. Evalueringen avdekket at det er mye som fungerer bra, men at kommunikasjonen med kommunene kan styrkes. Poolen har erfart at

kommunene etterspør et «single-point-of-contact» for raske avklaringer knyttet til erstatning, evakueringskostnader, gjenoppbygging og bygge- og deleforbud. Samarbeidet mellom offentlige og private aktører bør derfor styrkes. Poolen foreslår i sin evaluering at det etableres faste møtepunkter mellom poolen, NVE, KS, DSB med flere – utenom hendelser – slik at partene kan lære om de ulike ordningene og ansvarsområdene. Dette vil også være et nyttig nettverk under fremtidige hendelser.

Ansvarsforhold knyttet til evakueringsdekning

Det har i vår evalueringen fremkommet behov for å avklare ansvarsforholdene rundt dekning av kostnader i forbindelse med evakuering.

Poolen foreslår i sin evaluering at Justis- og beredskapsdepartementet bør avklare i regelverket hvem som har ansvaret for dekning av kostnader der det er beordret evakuering uten at forsikret eiendom er skadet.

Foto: Norsk Naturskadepool

Dramatisk skredskade på Norske Skogs fabrikk i Halden 27. april 2023

En papirfabrikk på Norske Skogs Saugbrugs i Halden ble 27. april 2023 rammet av et fjell-/steinskred av betydelig størrelse, og deler av en bygning raste sammen. Raset påførte store skader på bygningsmasse, kraner, maskineri og utstyr knyttet til fabrikk.

Den 27. april 2023 raste plutselig deler av fjellet nord for Norsk Skog Saugbrugs fabrikk ut og over en fabrikkbygning.

Fjellsiden inntil fabrikk er ca. 50–60 meter høy. Området ble sprengt ut rundt 1989/1990 for å etablere et nytt bygg som skulle huse en ny papirmaskin (PM6). Deler av denne fjellsiden raste inn i en fabrikkbygning ca. klokken 04.30 den 27. april 2023. Til alt hell ble det ingen fysiske personskader i hendelsen.

Skredet skadet bygningskonstruksjoner, kraner og annet maskineri samt utstyr knyttet til PM6. Polit og geologer ble kontaktet.

Skadeutvalget har konkludert med at skaden faller inn under definisjonen av skred, jfr. naturskadeforsikringslovens § 1 første ledd. I dette tilfellet dreier det som om betydelige masseforflytninger – utrasing av fjell – som treffer forsikrede objekter direkte. Utrasingen skjer fra en skjæring, men det er fortsatt «moder jord» som på denne måten raser ut. Skjæringen har ligget slik i mer enn 30 år og det foreligger per i dag ikke informasjon om at det har skjedd noe i, eller med, skjæringen som kunne gi forsikringskunden grunn til å tro at et skred var nært forestående. Det foreligger foreløpig ingen vurdering av hvorfor skredet skjedde, men det er grunn til å anta skredet ble utløst som følge av flere tiår med geologiske prosesser inne i fjellet.

Selv om en skade omfattes av naturskadeforsikringsloven skal selskapet som behandler skaden alltid vurdere hvorvidt: «Naturskadeerstatning kan settes ned, eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang», jfr.

Naturskadeforsikringslovens § 1, 6. ledd.

Skaderevisorene som skal revidere Halden-skredet, vil søke ekstern juridisk bistand til regressvurderingen dersom de mener det er nødvendig.

Styret i naturskadepoolen har ved flere anledninger understreket viktigheten av at selskapene tar regressarbeidet i naturskader på alvor. Styret har bl.a. pålagt Skadeutvalget å kontrollere at regressvurderinger er foretatt i alle skader større enn 3 millioner kroner. Dette følger utvalget ved administrasjonen opp månedlig. Administrasjonen har inntrykk at selskapene har gode rutiner på regressarbeidet. Naturskadene er ikke noe unntak.

Styrets målsetning er at alle skader over 20 000 kroner revideres av naturskadepoolens revisorteam. Også her er hovedinntrykket at selskapene følger opp regressarbeidet – slik de gjør i øvrige skadesakene.

Estimat for skaden er total 2,4 mrd. kroner¹ der naturskadeordningen dekker i overkant av 1,3 mrd. kroner.

Foto: Norsk Naturskadepool

¹ Kilde: Norske Skog, <https://www.norskeskog.com/investors/press-releases/english-press-releases/settlement-agreed-on-insurance-coverage-estimated-up-to-nok-2-4-billion-for-norske-skog-saugbrugs?PID=4684&M=NewsV2&Action=1>

Endringer i naturskadeforsikringsloven omfatter etablering av nytt sentralt fond

Stortinget har vedtatt endringer i naturskadeforsikringsloven som medfører betydelige endringer i administrasjonen av ordningen. Endringene inkluderer opprettelsen av et fond for forvaltning av naturskadekapitalen, samt justeringer i virksomhetens styre og utvalg.

Utvidelse av skadeårsakene

Stortinget vedtok 24. mai 2022, med virkning fra 1. januar 2023, endring i naturskadeforsikringsloven med utvidelse av skadeårsakene meteorittnedslag og flodbølge.

Etablering av et sentralt naturskadefond

Nye regler om naturskadeforsikring trer i kraft 1. januar 2025 etter at ny forskrift ble vedtatt i statsråd den 26. januar 2024. Endringsloven for naturskadeforsikringsloven ble vedtatt 17. juni 2022.

En av de større endringene innebærer at det skal opprettes et fond for forvaltning av naturskadekapitalen, og fondet skal plasseres og forvaltes av Norsk Naturskadepool. Fondet skal på sikt – med overgangsordninger – bygge opp en kapital på minimum 4 milliarder kroner. Dette gjøres ved at det i år med overskudd, dvs. at naturskadepremien er større enn utbetalte naturskade-erstatninger, overføres kapital til fondet. Ved underskuddsår kan selskapene be om underskuddsdekning fra det sentrale fondet.

Fra oppstart i 2025 vil det være overgangsordninger. Dette innebærer at selskaper som har opparbeidet naturskadekapital, i underskuddsår først må trekke av sin egen naturskadekapital før fondet dekker underskuddet.

Når overgangsordningen er ferdig, kan alle selskapene be om underskuddsdekning i underskuddsår. For mer detaljert regelverk om ordningen og overgangsordningen – se Forskrift om naturskadeforsikring fra 1. januar 2025 og endringslov LOV-2022-06-17-59.

Det blir også en rekke andre endringer i poolens styre- og utvalgsstruktur.

Forberedelser til ny ordning.

Kommende endringer har gjennom 2023 krevd betydelige ressurser fra administrasjonen. Det er brukt ressurser på kartlegging og forberedelser til den nye ordningen der administrasjonen tillegges et utvidet ansvar relativt til dagens ordning. Administrasjonen har iverksatt en rekke tiltak for være forberedt på de nye reglene, bl.a.:

- Utvikling av nytt IT-kjernesystem har pågått for fullt gjennom 2023.
- Flere ansatte har gjennomført kursing innen reassurans.
- Kompetanse og kapabilitet på modellering av klimarisiko er bygd opp.
- Det er ansatt en ressurs med tanke på fremtidig kapitalforvaltning.

Administrasjonen har gjennom 2023 arbeidet ut i fra en antakelse om at de nye reglene skulle tre i kraft fra 1. januar 2025, noe som ble bekreftet vinteren 2024. Forberedelsene til nye regler vil fortsette og intensiveres utover i 2024.

Norsk Naturskadepool kjøper reassuranse på vegne av medlemsselskapene

Norsk Naturskadepool ivaretar reassuransedekning av naturskaderisiko på vegne av medlemmene, i henhold til Forskrift om Instruks for Norsk Naturskadepool, § 12.

Reassuransefornyelse er et samspill mellom styret, reassuranseutvalget, administrasjonen og meglerne. Alle deltakende parter har avklarte roller. Prosessen starter normalt med oppstartmøte i august-september, og avsluttes med signering av andeler i desember.

Limit på reassuranseprogrammet skal tilsvare ansvarsgrensen per. hendelse på 16 milliarder kroner, og er uendret ift. foregående år. Reassuranseprogrammet skal følge reassuranseprinsippene som vedtas av årsmøtet i gjeldende ordning.

Reassuranseprogrammet er plassert hos anerkjente selskaper med tilfredsstillende rating. Det er styret som vedtar minimumskrav til rating for reassurandører.

Diversifisering av reassurandørenes andeler er et viktig verktøy for å spre motpartsrisiko. Reassurandørenes maksimale risikoeksponering på hele programmet er fastsatt av styret.

Reassuransefornyelse 2023

Norsk Naturskadepool plasserte høsten 2023 reassuranseprogrammet for 2024. Fornyelsen bar preg av følgende:

- Priskorrigeringen i 2023 og forbedret resultater for reassurandørenes ledet til et mer stabilt marked rundt prissetting, strukturer og betingelser.
- Stor fokus på datamodellering og risikovurdering
- Det var bra med kapasitet tilgjengelig
- Fokus på større enkeltskader
- Bekymring rundt virkningen av klimaendringene vedvarer
- Den geopolitiske usikkerheten har økt

Programmet ble plassert med bistand av meglerfirmaene Guy Carpenter som flag-broker (hoved megler), og med Gallagher Re som co-broker (sekundær megler).

Egenregningen for reassuransedekningen er ikke endret fra 2021, og ble stående på 1,5 milliarder kroner også for 2024.

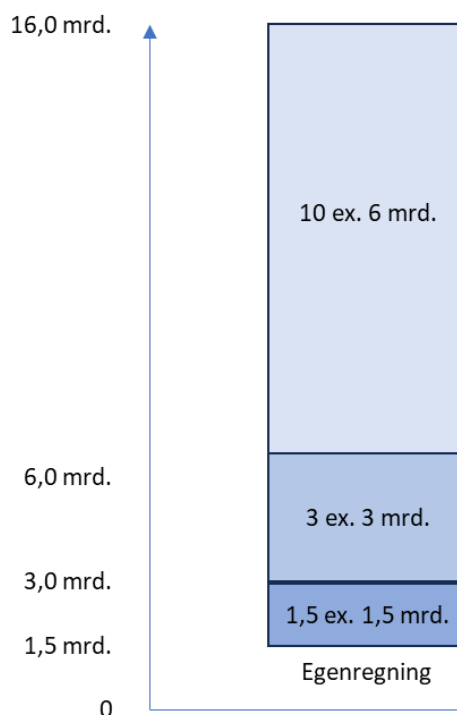
Reassuranseprogrammet for 2024 har en full gjeninnsettelse. Dette betyr at dersom en (eller flere) hendelse(r) til sammen ligger over egenregningsnivået slik at reassuranseprogrammet benyttes, så vil programmet fylles opp basert på avtalte betingelser for gjeninnsettelse.

Strukturen på reassuranseprogrammets for 2024 er:

NOK 1,500,000,000 excess of NOK 1,500,000,000 (dette betyr dekning fra 1,5 til 3 mrd. kroner)

NOK 3,000,000,000 excess of NOK 3,000,000,000 (dette betyr dekning fra 3 til 6 mrd. kroner)

NOK 10,000,000,000 excess of NOK 6,000,000,000 (dette betyr dekning fra 6 til 16 mrd. kroner)

Skaderevisjon sørger for riktig avregning og øker dermed tilliten til ordningen

For å opprettholde tillit til ordningen er det vesentlig at Norsk Naturskadepool kontrollerer innrapporterte skader, slik at alle vet at avregningen er riktig i henhold til regelverket. Skaderevisorteamet har et mål om å gå gjennom 1 000 skadesaker per årsverk. Revisjonsteamet var på 4 årsverk i 2023, og reviderte 4 193 saker i 2023.

Når et selskap avslutter en skadesak i sine fagsystemer meldes dette automatisk eller manuelt inn i skaderapporteringssystem NINA. Måneden etter at saken er avsluttet vil den være med i revisjonsgrunnlaget og kan bli trukket ut for revisjon. Uttrekk av saker gjøres tilfeldig av systemet med fordeling på alle selskaper som har avregnet skadesaker.

Alle skader med en erstatningsutbetaling over 100 000 kroner blir gjennomgått. Utover det revideres saker i segmentet mellom 20 000 til 100 000 kroner innenfor teamets kapasitet.

Revisjonsteamet har kontinuerlig dialog med selskapene i forbindelse med skaderevisjonen via dialogfunksjon i NINA.

Teamet bruker også en god del tid på oppdatering og opplæring av medlemmene, samt at de er viktige fagressurser for poolordningen.

Det er Skadeutvalget som gjennom forskrift er gitt myndighet til å gjennomgå medlemmenes skadesaker. Denne oppgaven er satt ut til administrasjonen i naturskadepoolen ved revisjonsteamet. Skadeutvalget reviderer og kvalitetssikrer arbeidet med årlig «revisjon av revisjonen». I tillegg til dette gjennomfører revisorene internkontroller minimum 4 ganger per år.

Skadeutvalgets årsrapport for revisjonen fra 1. januar til 31. desember 2023 ble behandlet av styret i styremøte 5. februar 2024.

Revisjonsrapporten for 2023 ble styrebehandlet 5. februar 2024. Dette gjelder saker revidert fra 1. januar til 31. desember 2023.

I 2023 var antall kontrollerte saker 4 193. Det ble funnet feil for ca. 52,7 millioner kroner, som tilsvarer en tilbakeføringsprosent på 7,9 %.

Skadeutvalget besluttet at revisjonsteamet i 2023 skulle gjennomføre et pilotprosjekt, med særskilt oppfølging av de fire største selskapene. Dette arbeidet krevde ekstra innsats både fra revisjonsteamet og selskapene gjennom året. Det ble gjennomført tre møter med hvert av de fire største selskaper. Dette for kontinuerlig å følge utviklingen gjennom året. Året ble avsluttet med en evaluering som resulterte i en evalueringsrapport.

Siste halvdel av 2023 bar preg av mange Hans-saker til revisjon. Revisjonsteamet og Skadeutvalget satte noen rammer for detaljnivået i revisjon av disse skadene, som følge av den store mengden saker som vil komme til revisjon også utover i 2024. Det ble fra selskapene avsluttet 303 saker knyttet til hendelsen i 2023 – alle disse sakene har vært gjenstand for revisjon.

4 193 saker er revidert

Foto: NTB

Skadeutvalgets aktiviteter og sammensetning

Skadeutvalget skal føre nødvendig kontroll med de skader selskapene krever fordelt. I praksis er det skaderevisorteamet som utfører dette kontrollarbeidet.

Videre skal Skadeutvalget ta nødvendig initiativ ved store hendelser hvor flere selskaper og/eller Statens naturskadeordning er involvert i samme skadehendelse. Dette fremkommer av Forskrift om Instruks for Norsk Naturskadepool § 17.

Skadeutvalget har gjennom 2023 spesielt vært involvert i hendelsene: kranvelt på Melhustorget, skredet på Norsk Skog Saugbrugs og hendelsen Hans.

Skadeutvalget og administrasjonen gjør fortløpende revisjon av skredskaden hos Norsk Skog Saugbrugs.

I forbindelse med hendelsen Hans har skadeutvalget produsert og delt mye informasjon med medlemsselskapene via «Meldinger fra Skadeutvalget». De har også hatt mye møtevirksomhet for oppklaring av regelverket med enkelte kommuner som ble hardt rammet.

Skadeutvalget har gjennom 2022 og første halvdel av 2023 jobbet med et større prosjekt om hvordan koordinering skal gjennomføres i fremtiden. It-system for å koordinere hendelser, koordinering.no, var ferdig utviklet i 2013. Koordineringsordningen ble etablert på 90- tallet, og fungerer slik at dersom koordinering blir besluttet så skal alle skader som meldes selskapene håndteres av en felles hovedkoordinator. Denne skulle fordele oppdragene ut til takstressursene for besiktigelse av skadene. Hensikten var å fordele skader til

takstkonsulenter basert på om haster/haster ikke og skadestedsadresser. Dette slik at det ble effektiv bruk av takstressursene uavhengig av forsikringsselskapet som hadde ansvar for skaden. Koordinering via felles hovedkoordinator har ikke vært benyttet siden hendelsen Dagmar i 2011, og den gangen hadde ikke naturskadepoolen eget it-system, men det ble gjort via manuelle funksjoner.

Forsikringsbransjen og kundefølelse har endret seg betydelig de siste årene, og det er grunn til å tro at endringene fremover vil gå enda raskere.

I takt med endringen i bransjen må også koordineringsfunksjonen endres for å være samstemt med forventningene fra bransjen, skadelidte og samfunnet for øvrig.

Før var det takstmann som sikret innkjøp og fremdrift på skaden. I dag er innkjøp i stor grad ivaretatt av selskapene og takstmanns kompetanse benyttes på de større komplekse skadene.

Styret besluttet derfor, i desember 2023, at dagens koordineringsordning inklusiv it-systemet opphører fra 1. januar 2024. Skadeutvalget (SU) skal vurdere hver enkelt hendelse gjennom beredskapsmøter og ta i bruk de hjelpemidler som må/bør iverksettes i henhold til Forskriften og for å ivareta god skadehåndtering for alle parter.

Det er også gjennomført opplæring både for skadebehandlere (grunn- og videregående kurs, sertifisering og oppfriskningskurs), med takstkonsulenter samt innlegg på fagseminarer for aktuelle faggrupper og medlemsselskaper.

Ved utgangen av 2023 bestod Skadeutvalget av:

Utvalgsmedlem	Selskap
Espen Jensen, leder	Tryg Forsikring
Bjørn Sævild, nestleder	Gjensidige Forsikring ASA
Jens Krog	Fremtind Forsikring AS
Johan Lunde Wilmann	If Skadeforsikring NUF
Yngve Høvik	Frende Forsikring

Reassuranseutvalgets sammensetning og aktiviteter

Reassuranseutvalget

Reassuranseutvalget er rådgiver overfor styret til Norsk Naturskadepool med hensyn til tegning av poolens felles reassuranse på vegne av medlemmene. Utvalget har ansvaret for å utarbeide informasjon til reassurandørene og ordlyden i reassuransekontraktene. Videre skal Reassuranseutvalget innhente premietilbud, utarbeide forslag til reassuranseprogram og fremme forslag om meglere. Utvalget har fullmakt til å gi retningslinjer om hvilke reassurandører som skal benyttes, og har ansvaret for å godkjenne disse før dekningen begynner å løpe.

Norsk Naturskadepool plasserte høsten 2023 reassuranseprogrammet for 2024 med bistand fra Reassuranseutvalget.

Styret i Norsk Naturskadepool ba Reassuranseutvalget i juni 2023 å utrede en anbefaling av hvordan reassuranseprogrammet skal innrettes i lys av ny naturskadeordning. Styret ba utvalget se på både innretning av programmet og egenregningsnivå, i lys av de føringer som myndighetene har gitt gjennom lov, forskrifter og forarbeider. Utvalgets anbefalinger følges opp i 2024.

Navn	Selskap
Nina Klaveness Ek, leder	Fremtind Forsikring AS
Erik Nordblom	If Skadeforsikring AB
Henrik Nedahl	Tryg Forsikring, Danmark
Anita Gundersen	Gjensidige Forsikring ASA
Christoffer Skyrud	Protector Forsikring ASA

Vilkårsutvalgets sammensetning og aktiviteter

Vilkårsutvalget skal utarbeide forslag til tegningsretningslinjer for premieberegning og utarbeide vilkår for avregning. Videre skal utvalget gi sin innstilling i enkeltsaker når det oppstår tvil om forståelsen av retningslinjene.

Vilkårsutvalget skal også være et konsultativt organ for styret ved vurdering av endringer i tegningsretningslinjene og vilkårene.

Ved utgangen av 2023 bestod Vilkårsutvalget av:

Navn	Selskap
Ingunn Synnøve Skaalen, leder	Fremtind Forsikring
Renate Rein Danielsen	Gjensidige Forsikring ASA
Ina Vilde Løken	If Skadeforsikring NUF
Einar Brekken	Tryg Forsikring
Anders Trosvik	Eika

Kontaktutvalgets sammensetning og aktiviteter

Kontaktutvalget

Kontaktutvalget består av representanter fra Statens naturskadeordning og Norsk Naturskadepool. Kontaktutvalgets oppgave er å behandle saker av felles interesse for partene og utveksle nødvendige opplysninger. I henhold til instruksen holdes det møte i utvalget minimum hver fjerde måned. Det ble avholdt fire møter i 2023.

Ved utgangen av 2023 bestod Kontaktutvalget av:

Navn	Organisasjon
Grete Mari Sand, seksjonssjef	Landbruksdirektoratet
Bjørnar Ansnes	Landbruksdirektoratet
Øivind Panzer Iversen	Leder av Klagenemnda, Nestleder/tingrettsdommer ved Møre og Romsdal tingrett
Espen Jensen	Leder av Skadeutvalget
Ståle Solem Ingebrigtsen	Norsk Naturskadepool
Synnøve Folkvord	Norsk Naturskadepool

Fagstyret Takst og indeks

Fagstyret Takst og indeks

Fagstyret har som formål å utvikle og overvåke medlemsselskapenes felles skjemaer og metoder for fullverditaksering av bygninger, samt følge opp og overvåke prisindeks for nye eneboliger, konsumprisindeks og andre relevante indekser.

Dette innebærer at fagstyret skal:

- Utforme/utarbeide og vedlikeholde anbefalte felles takstmetoder av bygningspremiegrunnlag/gjenoppføringsverdi, herunder nødvendige instruksjoner.
- Utarbeide anbefalte indeksjusteringer (omregningstall, indekstall) for bygninger, maskiner, inventar og løsøre næringsinnbo og løsøre privat.
- Gi faglige vurderinger i enkeltsaker vedrørende taksering av bygning, og bidra til et praktisk samarbeid mellom selskapene når det gjelder slik taksering.
- Arbeide med andre aktuelle spørsmål hva angår verdifastsettelse av bygninger, maskiner og løsøre.
- Forslag til endringer i felles skjemaer, metoder for fullverditaksering og indeksreguleringer skal fortløpende konsekvens utredes og fremlegges for styret i Norsk Naturskadepool ved behov.

Medlemmene til fagstyret rekrutteres fra skadeforsikringsselskapene og inntil 7 medlemmer kan delta.

Navn	Organisasjon
Ståle Bakke Trodahl, leder	Eika Forsikring
Marius Mikkelsen, nestleder	Gjensidige Forsikring ASA
Lars Marthinsen	Fremtind Forsikring
Ina Vilde Løken	If Skadeforsikring NUF
Jan Erik Trøye Larsen	Tryg Forsikring
Steinar Eriksen	Jernbanepersonalets Forsikring
Ole Fredrik Haug	Protector Forsikring

Styrets årsberetning 2023

Norsk Naturskadepool

Organisasjon, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Organisasjonen

For å redusere sårbarhet ved for små miljøer og sikre en kostnadseffektiv drift, er flere juridiske enheter organisert sammen i en allianse, dette inkluderer de lovpålagte ordningene Trafikksforsikringsforeningen og Yrkesskadeforsikringsforeningen.

Finans Norge Forsikringsdrift (FNF) står for en del fellesfunksjoner i felleskapet, også for Norsk Naturskadepool. Fellesfunksjonene dekker bl.a. IT-drift og -utvikling, risikovurderinger, personaladministrasjon, kommunikasjon, juridisk, økonomi, fellestjenester og HR. For Norsk Naturskadepool ivaretar FNF også koordinering av fornyelsen av reassuranse, administrasjon av Reassuranseutvalget, premiemodellering, beregning av IBNR og statistikk. Personalpolitikk og oppfølging skjer også samlet.

Ved utløpet av 2023 var 9 personer ansatt i Norsk naturskadepool, totalt var det 73 ansatte i FNF-alliansen.

Ytre påvirkning

Naturskadepoolen er først og fremst en kontorbedrift som ikke påvirker det ytre miljøet i større grad enn det som er normalt for bransjen. I alliansen har enheten Fellestjenester ansvar for drift av bygget, og i samarbeid med gårdeier og forvalter jobbes det kontinuerlig med å finne energieffektive løsninger, og tiltak implementeres fortløpende.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet anses tilfredsstillende, og med sykefravær på totalt 4,16 % som er omtrent på nivå med sykefraværet i FNF-alliansen på 3,52 %. Dette er langt under det nasjonale gjennomsnittet, og på nivå med gjennomsnittet i finansnæringen. Ansatte som blir syke følges opp i henhold til interne rutiner og støttes av den felles HR-funksjonen for hele alliansen. I tillegg har de ansatte helseforsikring som en del av velferdsordningen. Sykefraværet skyldes ikke

arbeidsrelaterte forhold.

I 2023 var det 56 prosent kvinner og 44 prosent menn ansatt i Norsk Naturskadepool.

Samfunnsansvar

For å redusere sannsynligheten for korrupsjon og bestikkelser har vi blant annet økt sikkerheten i betalingsrutinene i økonomienheten, sjekklister ved anskaffelser og etiske retningslinjer.

De områdene som kravet til samfunnsansvar oppstiller blir gjennomgått i de årlige risikogjennomgangene, samt i personaloppfølging.

Det er etablert rutiner for avvik og varsling. Det er inngått avtale med 3. part for håndtering av varslingssaker der dette er naturlig i forhold til varslingens karakter.

Naturskadepoolen har et viktig samfunnsansvar ved naturskader og -ulykker.

På bakgrunn av redegjørelse i dette dokumentet anser vi at vi oppfyller kravene til samfunnsansvar.

Åpenhetsloven

Aktsomhetsvurderinger publiseres i samarbeid med FNF på deres nettsider innen utgangen av juni hvert år.

Styreansvarsforsikring

Administrasjonen har på vegne av styret og daglig leder tegnet styreansvarsforsikring i AIG Europe S.A.

Honnør til administrasjonen

Styret gir honnør til administrasjonen for vel utført arbeid gjennom et svært krevende år. Året har vist at virksomheten er robust og kan håndtere flere påfølgende kriser, samtidig som virksomheten gjennomgår en transformasjon for å tilpasse seg nye regler.

Styrets sammensetning og aktiviteter

Styret i Norsk Naturskadepool

På årsmøtet 12. juni 2023 ble det valgt følgende styresammensetning

Styremedlem	Personlig varamedlem
Marianne Sundvall, leder Fremtind Forsikring AS	Roger Strand Fremtind Forsikring AS
Glenn Olsen, nestleder If Skadeforsikring nuf	Svein Arne Aas If skadeforsikring nuf
Jostein Damminge Tryg Forsikring	Trond Valdersnes Tryg Forsikring
Odd Arne Hoel KLP Skadeforsikring AS	Øivind Huse, Storebrand Skadeforsikring
Hans Olav Høiby Eika Forsikring	Tor Olav Langeland Frende Forsikring
Fredrik Øyan Protector Forsikring ASA	Merete Christensen Bernau Landkreditt SA
Øivind Skallerud Gjensidige Forsikring ASA	Truls Erik Aasen Gjensidige Forsikring ASA
Andreas Peterson Warren Finans Norge	Kari Mørk Finans Norge

Styret har avholdt til sammen 15 styremøter og ekstra styremøter. Det er avholdt flere ekstra styremøter gjennom 2023 pga. kommende lovendringer og de ekstreme hendelsene Hans og et skred i Halden i april. Møtene er avholdt både fysiske- og som Teams møter. Styremedlemmene mottar ikke honorar.

Styret i Norsk Naturskadepool ved utgangen av 2023 (1:2)

Marianne Sundvall har en master i økonometri fra Université des Sciences Sociales i Toulouse og en Master of Management fra Handelshøyskolen BI. Hun har erfaring fra Norges Eksportråd, Gjensidige Forsikring, SpareBank1 Forsikring og Fremtind Forsikring der hun har ledet området Produkt og Pris siden oppstarten i 2019. Marianne har 24 års erfaring fra skadeforsikring, hvorav 15 år som leder i ulike roller innenfor Produkt og Pris og skadeoppgjør. Hun var styreleder i Trafikksforsikringsforeningen (TFF) gjennom innføringen av trafikksforsikringsavgiften og gebyrordningen, har vært styremedlem i Finans Norge Forsikringsdrift siden 2019, styremedlem i Norsk Naturskadepool siden juni 2022 og overtok som styreleder samme sted i juni 2023.

Andreas Peterson Warren er utdannet med Master i Rettsvitenskap fra UiO og har i tillegg en Bachelor i Økonomi og forretningsjus fra Handelshøyskolen BI. Han har 12 års erfaring fra Finanstilsynet hvor han jobbet med tilsyn og offentlig forvaltning av en rekke tilsynsområder i avdelingen for markedstilsyn, herunder verdipapirirområdet, verdipapirfondsforvaltning, infrastruktur, antihvitvasking, inkasso og eiendomsmegling. Andreas jobber som Fagsjef skadeforsikring i Avdeling for forsikring og pensjon i Finans Norge. Han har siden juni 2023 vært Finans Norges representant i styret i Norsk Naturskadepool.

Øivind Skallerud er utdannet siviløkonom. Han har 14 års erfaring fra Accenture, hvor han har jobbet nasjonalt og internasjonalt med alt fra IT transformasjoner til strategiutvikling. Siden 2013 har Øivind vært ansatt hos Gjensidige, hvor han i dag innehar rollen som Produktdirektør for Property & Liability. Hans tidligere stillinger i Gjensidige har vært direktør for konsern- og forretningsutvikling, samt direktør for Arkitektur & Styling. Øivind er i dag styremedlem av Norsk Naturskadepool.

Jostein Wilhelm Damminger er utdannet Siviløkonom NHH med fordyping i finans og internasjonal økonomi. Han har 20 års erfaring fra konsulentbransjen, primært fra Accenture, der han arbeidet for banker og forsikringsselskaper i Norden og Europa. Jostein er Pris og Produkt-direktør i Tryg Privat Norge – en rolle han hatt siden 2018. Og han har sittet i styret i Naturskadepoolen siden 2019, og i den perioden har han vært nestleder i styret i 2019–2021, styreleder i perioden 2021–2023, og er nå styremedlem.

Styret i Norsk Naturskadepool ved utgangen av 2023 (2:2)

Glenn Olsen (1962) er utdannet Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole med spesialisering innen regnskap, organisasjon og strategi. Han har erfaring fra Anderson Consulting (Accenture) hvor han i hovedsak jobbet innenfor offentlig sektor, og han har 33 års erfaring fra skadeforsikring i Storebrand og If Skadeforsikring. I Storebrand og If har han hatt ulike lederstillinger innenfor Økonomi, Forretningsutvikling og Skadeoppgjør, blant annet en lengre periode som nordisk leder av skadeoppgjør. Han er nå CEO i If Services AB. Glenn har flere styreverv, blant annet har han vært styremedlem i Finans Norge Forsikringsdrift siden 2013 og styremedlem i Norsk Naturskadepool siden 2019.

Fredrik Haldor Øyan har en Master of Science innen Risk Management fra Cass Business School og en Bachelor innen management fra University of St Andrews.

Han har over 18 års erfaring fra forsikring og er i dag Director PC og Reassuranse i Skandinavia for Protector Forsikring ASA.

Odd-Arne Hoel er utdannet jurist ved Universitetet i Oslo. Han er i dag direktør for skadeoppgjør og juridisk i KLP Skadeforsikring AS. Odd-Arne har 25 års erfaring fra selskapet og har tidligere hatt stillinger som leder av produktområdet og som advokat.

Han har sittet i styret i Legemiddelforsikringspoolen, og var styreleder når ordningen ble overtatt av Norsk legemiddelforsikring i 2004.

Hans Olav Høyby

Hans Olav er konstituert administrerende direktør for Eika Forsikring.

Oslo 28. Mai 2024

Styret i
NORSK NATURSKADEPOOL

Marianne Sundvall, leder

Jostein Damminge

Glenn Olsen, nestleder

Øyvind Skallerud

Merete Christensen Bernau

Hans Olav Høiby

Odd-Arne Hoel

Andreas Peterson Warren

Ståle Solem Ingebrigtsen, daglig leder

Norsk Naturskadepool

Norwegian Natural Perils Pool